

TÜRK DİLİ 1

1.DERS: İLETİŞİM

Hilal TUFAN

- ❖ İletişimin tanımı
- ❖ İletişimin önemi
- ❖ İletişim yöntemleri
- ❖ İletişim düzeyleri
- ❖ İletişimin ögeleri

İletişim Ana Britannica'da bireyler arasında ortak simgeler sistemiyle gerçekleştirilen anlam ve bilgi alışverişi olarak belirtiliyor.

Türk Dil Kurumu sözlüğünde ise:

Duygu, düşünce veya bilgilerin akla gelebilecek her türlü yolla başkalarına aktarılması, bildirişim, haberleşme olarak tanımlanıyor.

Türkiye’de üniversite düzeyinde verilen iletişim eğitimi 1950 tarihini gösterir.

” İletişim” teriminin geniş kitleler tarafından duyulması 90’lı yıllarda gerçekleşmiştir.

Dünyada çağdaş anlamda iletişim eğitimi 1908 yılında ABD’de Missouri Üniversitesi’nde başlar.

İletişimin kullanıldığı alanlar

Eğitim

Sosyoloji

Psikoloji

Antropoloji

İletişimin önemi

İnsanlar toplu halde yaşarlar. Dolayısıyla iletişim, toplumsal bir varlık olan insanın yaşamının önemli olgularından biridir. Her insan farkında olarak veya olmayarak birbiriyle iletişim halindedir.

İnsanlar duygu, düşünce ve hayallerini, sorunlarını birbirlerine iletişim yoluyla aktarırlar.

İletişim insan hayatının merkezinde hep var olmuştur.

İletişimde geldiğimiz nokta?

- ❖ Doğadaki seslerin taklidi
- ❖ Duman
- ❖ Güvercinler arayıcılığıyla haberleşme
- ❖ Mektuplaşma
- ❖ Telefon
- ❖ Televizyon

İletişim yöntemleri

1. Sözlü iletişim: Dil aracılığıyla konuşarak
2. Sözsüz iletişim: İşaretler, göstergeler, simgeler, jest ve mimikler.

Etkili iletişim becerileri

- ❖ Kendini tanımak
- ❖ Kendini doğru ifade etmek
- ❖ Karşımızdaki kişiyi dikkatle, ilgiyle dinlemek
- ❖ Empati kurabilmek
- ❖ Önyargısız olmak
- ❖ Eleştirilere açık olmak
- ❖ Beden diline, göz kontağına ve hitaba dikkat etmek

İletişim Düzeyleri

ABD'li bilim adamları

Paul Watzlawick

Janet H. Beavin

Don D. Jackson

” Davranış”ın karşıtının bulunmadığını,

başka bir ifadeyle,

” Hiçbir şey yapmamanın” dahi davranış olduğunu ifade ederler.

Kısacası aynı sosyal ortamda bulunup,
birbirini algılayan insanların iletişim
kurmamaları olanaksızdır diyebiliriz.

Toplum içinde insan ilişkileri

- ❖ Kabullenme
- ❖ Reddetme
- ❖ Umursamama

” Bir insana dünyanın en dayanılmaz işkencesini yapmak isterseniz, onu umursamamanın baskın olduğu sosyal bir ortama koyun”

Sağlıklı bir toplum yaşamı sürdürebilmek için ilişkilerin ” kabullenme yönünde” kurulması beklenir.

İletişim Sürecinin Ögeleri

İletişim süreci; kaynağın oluşturduğu herhangi bir iletinin bir araç aracılığıyla bir hedefe (kişi ya da bir grup) gönderilmesidir.

Karşılıklı konuşmalar ”dil ile iletişim”
olarak tanımlanabilir.

Dil ötesi iletişim sesin niteliği ile ilgilidir.

Ses tonu,

Sesin şiddeti,

Vurgular,

Dil ötesi iletişim olarak adlandırılır.

Dille yapılan iletişimde kiřilerin ” ne söyledikleri”

Dil ötesi iletişimde ”nasıl söyledikleri” önemlidir.

Yapılan araştırmalar insanların birbirlerine ne söylediklerinden çok nasıl söylediklerine dikkat ettiklerini ortaya koymuştur.

İletmek istediğimizi, karşımızdakine, amaçladığımız şekilde aktarabilmeyi ne yazık ki her zaman başaramıyoruz. Çok güçlü bir araç olan iletişimi, gerektiği gibi kullanamıyoruz. Bir mutluluğu paylaşmak, içeriği ne olursa olsun bir sorunu çözebilmek için iletişim kurmaya ihtiyacımız var.

“ Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır”

**“ İnsanlarla münasebetin, ateşle münasebetin gibi olsun.
Çok uzaklaşma donarsın, çok yaklaşma yanarsın!”**

Sadi Şirazi

İletişim sürecinin temel ögeleri

- ❖ Kaynak (verici)
- ❖ Hedef (alıcı)
- ❖ Kanal (yol)
- ❖ İleti (mesaj)
- ❖ Dönüt (geri besleme)

A-Kaynak(Gönderici)

Kaynak (gönderici), iletiyi (mesajı) oluşturan ve bir kanal aracılığıyla hedef (alıcı) veya hedef kitleye ulaştıran kişidir. Gönderici iletişimin en önemli ögesidir. Çünkü gönderici olmadan iletişim gerçekleşmez.

Kaynak

- ❖ Bilgili
- ❖ Donanımlı
- ❖ Alıcı ile iletişime istekli
- ❖ Güvenilir
- ❖ Bu özellikler iletiye olan ilgiyi arttırır ve benimsenmesine katkıda bulunur.

B-Hedef (Alıcı)

- Duygu, düşünce, istek ve bilgilerin aktarıldığı kişi ya da kişilerdir. Başka bir deyişle hedef, kaynağın olmalıdır.

mesajını algılayan ögedir. Ortada bir ileti vardır, bu iletinin de bir “alıcısı”

B-Hedef

- ❖ Mesajı algılayabilmeli
- ❖ Bilgili olmalı
- ❖ Paylaşmaya istekli olmalı
- ❖ Kaynak olabilme özelliği taşımalı

C-İleti (Mesaj)

İleti, kaynak ile hedef arasındaki ilişkiyi gerçekleştiren ögedir.

Bir duygu veya düşüncenin sözel, görsel, işitsel simgeler aracılığıyla hedefe aktarılmasıdır.

C-İleti

- ❖ Anlaşılır
- ❖ Açık
- ❖ Doğru zaman
- ❖ Uygun kanal

D-Kanal

Kanal, kaynakla hedef arasındaki iletinin aktarılmasını sağlayan yoldur. İletişimde gönderici iletisini alıcıya söz, yazı, rakam gibi belli araçlar yardımıyla aktarır. Konuşmada kanal ‘’söz’’ dır.

E-Dönüt (Geri Besleme)

İletişim sürecinin son aşamasıdır.

Dönüt, hedefin kaynağın ilettiği mesaja verdiği yanıttır.

Dönüt

Hande, arkadaşı Zeynep'e cep telefonundan:

“ Bu akşam geliyor musun?” mesajı gönderir.

Zeynep onun iletisini: “Hayır, gelemeyeceğim.” diye yanıtlar.

Yukarıdaki iletişimde iletişimi başlatan kişi Hande'dir.

Hande “kaynak” (gönderici) durumundadır.

Hande'nin soru yönelttiği kişi Zeynep “hedef” (alıcı) konumundadır. “Bu akşam geliyor musun? Sorusu yani mesajı”ileti”dir.

Hande telefonu “kanal” olarak kullanmıştır.

Hedefin (Zeynep'in) yanıtı ise bu iletişimde “Dönüt” dür.

İletişim karşılıklı olmalıdır.

Üstün Dökmen

Yola çıkınca her sabah,
Bulutlara selam ver.
Taşlara, kuşlara,
Atlara, otlara,
İnsanlara selam ver.
Ne görürsen selam ver.
Sonra çıkarıp cebinden aynanı
Bir selam da kendine ver.
Hatırın kalmasın el gün yanında
Bu dünyada sen de varsın!
Üleştir dostluğunu varlığa,
Bir kısmı seni de sarsın.

Kaynakça

SARI Mehmet, Türk Dili Ders Kitabı 2011,Okutman Yayıncılık, Ankara 2011

CÜCELOĞLU Doğan, Yeniden İnsan İnsana, Remzi Kitabevi, İstanbul 2000

ALTINKAYNAK Hikmet, **BAYTAŞ** Ayşe Serpil, **BOZTİLKİ** ÇELEN Zeliha, **DOĞAN** Fethi Murat, **HEPÇİLİNGİRLER** Feyza, **KAHRAMAN** Beyazıt, **KOCABAŞ** Arzuhan, **TUFAN** Hilal, Sorularla Türk Dili 1-2, Som Kitap, İstanbul 2010.

Dersimiz bitmiştir. Teşekkürler.

